

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на ринку вулиця Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ЯК ЗРАДНИЧІ ТРЕЙД-ЮНІЙНІ ЛІДЕРИ ПРОДАЮТЬ РОБІТНИЦТВО.

На конвенції Федерації Праці стейту Нью Джерсі виявилось, що трейд-юнійні лідери продають капіталістам робітництво, членство тих організацій, в яких вони є провідниками. Секретар стейтської Федерації Праці, Гилфре, признався, що він взяв від кількох компаній поверх сто тисяч доларів. Коли-ж йому загрозили, то він сказав, що не сам він брав, але брали й беруть інші лідери, і він загрозив викриттям всієї корупції й продажності лідерів Американської Федерації Праці. І лідери Американської Федерації Праці затушували справу, полишивши в спокою Гилфреса.

Рука руку мие й обиди чорні. Злодійством і корупцією пересякла-шала капіталістична господарка Злучених Держав і інших країн. Підкуп і продажність просікає у провідні верхи робітничих організацій і в той спосіб закабалює навіть організоване в трейд-юнійних робітництво в лабеті капіталістичного визиску.

Лідери американського й англійського трейд-юнійного робітничого руху останніми роками спустилися до ролі страйколомів.

Лідери ІІ і Амстердамського Інтернаціоналі докотилися до фашизму. Так зване Бюро Праці ІІ Інтернаціоналу працює під проводом Ліги Націй. Лідер ІІ Інтернаціоналу, французійський соціаліст Поль Бонкур, є представником французького капіталістичного уряду в Лізі Націй.

В столиці Франції, в Парижі, відбувається тепер конвенція Американського Леґіону, чиєї фашистської організації. Це стало цій організації місця на конвенції в Злучених Державках, то вона поїхала аж до Парижа. На ту конвенцію поїхали такі леґіонери, що ні війни на очі не бачили й при війську не служили. Поїхала американська буржуазія в числі 27 тисяч душ, з генералом Перлінгом та з міністром війни Дейвисом на чолі. Це ніщо інше, як маніфестація імперіалістично-імперіалістичної солідарності двох великих капіталістичних держав — Злучених Держав і Франції. Це є спільне закріплення системи визиску й насильства, закріплення колоніальної заборони політики французьких і американських капіталістів. Одним словом це є зміцнення наступу капіталу проти праці.

І от бачимо ми, що Віл'ям Грін, президент Американської Федерації Праці, вислав телеграфічний привіт від імені урядників і членства Американської Федерації Праці цій конвенції американських фашистів в Парижі, конвенції, що її французьке робітництво стрінуло великим протестом. Вірний слуга американського капіталу, добре платний слуга, вітає злук капіталу проти праці, заявляючи, що стремління Перлінга й Дейвіса та цілої конвенції Американського Леґіону, є його стремліннями.

Щось подібного відбувається тепер і в Англії. На початку цього місяця відбувся в Единбургу конгрес англійських трейд-юнійних. Тих самих трейд-юнійних, що пару років тому назад ухвалювали революційні резолюції на своєму конгресі в Скарборо, що ані словом не згадали про ці резолюції на минулорічному конгресі в Борнмайт і що зреклися цих резолюцій цього року на конгресі в Единбургу.

Сегорішній конгрес англійських трейд-юнійних остане чорною плямою в історії англійського трейд-юнійного руху. Вступні промови на відкриттю конгресу виступили: голова Генеральної Ради Гікс, бувший голова Пю, секретар Ситрін і Маргарит Бонфілд. І що-ж ми бачимо в тих промовах, які мали-б визначити програму конгресу, надати йому боевого духа? Бачимо відкриття зради робітничих інтересів. Робітництво Великої Британії чекало, що скаже конгрес про новий про-трейд-юнійний закон, чекало, що він займе тверду, ясну позицію й поведе робітництво до боротьби з тим законом, що забороняє робітникам страйкувати в обороні куса хліба. І ось що почуло робітництво від голови Генеральної Ради Гікса:

"Можливо, що якнебудь організація підприниме цілком певні політичні кроки, що їх наш рух повинен-би підтримати. Але ми з формально-законної точки погляду відмовимося від підтримки. Можливо, що від нас зажадають виступу солідарності в обороні наших товаришів, які піддали безмісцерному нападу, але ми з формальної точки погляду примушені будемо відмовитися від такого виступу солідарності".

Така, по просту сказавши, страйколомська програма промова голови Генеральної Ради англійських трейд-юнійних, Трейд-юнійні робітників вухтя прислала на конгрес резолюцію і в ній домагалася, щоб конгрес відмовився підписитися новому про-трейд-юнійному закону від того часу, поки Балдвін не проголосить нових виборів, мовляв, нехай ціла країна скаже, чи добрий цей закон. І організаційна комісія Генеральної Ради не допустила навіть тої резолюції під наради конгресу.

Бувший голова Генради, Пю, промовляв "Про неділю, як про свято релігійних обрядів", натискаючи, щоб в робітничий рух внести більше релігійного духа. Маргарит Бонфілд говорив "Про мораль і релігію", вказувала на відсутність релігійності в лівах лідерів, а Ісуса Христа називала "МекДоналдом давнього минулого".

Про все говорили лідери, тільки не про те, що найбільш чітко дотичить робітництво. Ані згадки про революційні колись резолюції в Скарборо. Найбільша капіталістична газета в Англії, "Таймс", дуже хвалить промову й поведінку голови Генради, Гікса, а чорносотенно-погромницька "Дейлі Мейл" називає промову Гікса "сміяним актом". Так само хвалить Гікса й інших лідерів всі капіталістичні газети Англії.

Ще-б пак! Є за що хвалити. Нюйорський "Таймс" хвалить Віл'яма Гріна, лондонський — Гікса, хвалить їх за лояльність до капіталістів, а за зраду робітничих справ і ідей. Але рішуче значіння має промова того, хто говорить останній. А ним буде революційне робітництво Англії й Америки.

ПЕРЕД ВЕЛИКИМ СВЯТОМ.

(Кореспонденція до "У. Р. В." з Рад. України.)

Вже від кількох місяців Радянська Україна, як і весь Радянський Союз, готується до великого історичного свята — до десятилітнього ювілею Жовтневої революції. Свято Жовтня, це одно з найбільших щорічних революційних свят працюючих мас радянських країн. В цьому році свято Жовтня матиме особливо величавий вигляд, як перший десятирічний ювілей героїчної боротьби працюючих і їх творчої роботи в справі будівництва соціалізму.

Через короткий час працюючі мільони С.Р.С.Р. святкуватимуть перше десятиліття своєї радянської влади, тої влади, що вороги пророкували та ще й досі пророкують її не довгий вік: "Два, три тижні... Місяць, два... Який небудь рік... — вдергається більшовики зі своєю радянською владою й провалиться". Хто не чує, хто не читав одних пророчств від початку революції до сьогоднішнього дня? Оцими тільки надіями й живе контрреволюційна еміграція, розсилає революційні листівки по цілій світі.

А тим часом, рік за роком зміцнювалася радянська влада, до боротьби й до творчої роботи втягалися все нові й нові мільони працюючих, що сьогодні приготувалися святкувати десятилітній ювілей своєї славної перемоги на одній шестій частині земної кулі.

Чим відтворюють працюючі маси Радянського Союзу й Радянської України свій великий ювілей? Звичайно, що це свята нічим не буде подібне до ріжних ювілейних свят в буржуазних країнах. Не так у нас святують. Не звичайні пам'ятники і не карнавали у нас основне.

Правда, в святкові дні по всьому Радянському Союзу відбуваються величезні демонстрації, з карнавалами, з іграми, з парадами й забавами. Від найменшої дитини, до найстаршого дідуся й бабусі по всіх кутках нашої робітничо-селянської країни всі побачать такі величаві святкові видовища, яких ще не було на наших землях, але-ж свято закінчиться і після нього остануть вічні пам'ятники першого десятиліття жовтневої революції на спомин далекого майбутнім покоління. І в цих пам'ятниках все суть великого свята, що наближається. Про які пам'ятники думають і підготували їх працюючі? Це не тільки кам'яні та бронзові пам'ятники, ста-

туй, то монументи. Багато буде й таких пам'ятників, але ще більше буде пам'ятників зовсім іншого виду.

Нові вулиці, парки, мости, будинки, нові школи та інші культурні установи, нові заводи, фабрики, що зараз уже закінчуються їх будова — дістануть назву "імени 10-тиліття Жовтня". До свят на Україні буде влаштовано багато цікавих вистав. Найбільші з них: вистава з історії громадянської війни, вистава художніх революційних картин, вистава виробничих процесів, велика промислова вистава і т. и. Буде видано багато книжок та збірників присвячених ювілею. Буде відкрито понад 400 нових кіно. Всеукраїнське Фотокіно Управління (ВУФКУ) випускає нові фільми, з них найцікавіше "Цемент", за романом російського сучасного письменника Гладкова і "Шеста частина світу", що відбиватиме революційні події на Україні. Біля 1,000 нових радіоприймачників з голосомовними устатковані по селах і містах України.

В дні свят відбуватимуться перадача будованого вже новою будинку Всеукраїнської Академії Наук в Києві. По найбільших робітничих центрах України буде відкрито 10 нових величавих Палаців Праці і Палаців Культури, що вже закінчуються їх будовання. Сотні нових шкільних будинків буде закінчено до свят по ріжних селах та містах України. Нові лікарні та дитячі будинки будуть відкриті в святкові дні як по містах, так і по селах. Все ще жваво підготовляється і до жовтневих свят буде готове.

Жовтень Радянська Україна матиме пам'ятник десятиліття жовтневої революції, найбільший і найвеличавіший на всю Європу, що на його будові працює вже сьогодні біля 11,000 робітників. Це наш ставний "Дніпрестан", що йому постановлено дати назву "імени 10-ліття Жовтня".

Ось так величаво святкуватимуть у нас десяти років Жовтня, це велике революційне свято не тільки С.Р.С.Р., але й працюючих всього світу. Тому вже сьогодні є відомості, що на жовтневий свят прибуле 203 закордонних делегацій в 600 чоловік. Таких делегацій прийдуть напевно цілі сотні, і ми радо вітаємо їх на нашому великому святі.

І. Ткачук.

Дніпропетровськ 3. IX.

НА ШПАЛЬТАХ ГАЗЕТ.

ВЕЛИКЕ ЗАЦКАВЛЕННЯ ВОРОГІВ УКРАЇНОЮ.

Велике зацікавлення тепер Україною в Європі. Про це читаємо ми в київській "Пролетарській Правді". Читаємо так:

"Хто тільки не турбується за долю України? Можна сказати — вся Європа. Німецький генерал Гренер хоче опанувати її монархом із безробітної габсбургської династії. Інші німецькі монархисти все турбуються, як-би повернути їй "святенного гетьмана" — Скоропадського, що через "просто непорозуміння" сидить не в Києві, а в Берліні. Польський маршал хоче позарувати Україну нового "годового отамана" Андрушу Варшавського".

Згадавши далі про англійських консерватів, що обдарували Андрушу Варшавського (Ливіцького) двома тисячами фунтів стерлінгів за те, щоб міцніше лаяв більшовиків, яктак каже:

"Щиканьтєсь вже тепер долею України й російська монархістична еміграція. Щиканьтєсь, правда, нею раніше й російській ес-єр, але тепер справа з Україною для них уже випирна. Як відомо, їхні представники, що спеціально їздили з Парижа до Варшави, договорилися з "польською партією соціалістичною" про корони Польщі й "майбутньої великої Росії", і за цією угодою, їхня "майбутня велика Росія" не знає ніякої України й "межуватиме" з Польщею в її теперішніх межах".

Одним словом емігрантське болото заворушилося й дітять вже шкіру невинного медведя. Польська шляхта й російські монархисти погодилися між собою на тому, що Польща буде

вистав православної церкви підтримувати і підтримують усі польські офіційні та неофіційні кола. Ми-мо того останими часами починає парваська метрополія насилати своїх православно обов'язково російських священників і до українських греко-католицьких парохій на Лемківщині. Робиться це в тій цілях, щоби перетягнути на православні Лемків чи Бойків при допомозі реакційно настроєних російських батюшок русифікувати. На цей процес гадать і німці польська влада крізь пальці. Виходило-б, що й для неї домаганя російських чорносотенців на еміграції не є вже таким маловажним і без значінням".

Як бачимо, то навіть "Діло" злякалося, тільки чомусь русифікаторського вовка показує в російській шкірі. Чому кривд православної церкви під Польщею є російська? Таж ми сотки разів чули, що вона україн-

ська та ще й автокефальна. Аде-ж на чолі її стоїть митрополит Діонісій, плоть від плоти й кров від крові — Українець. Аде-ж її "найсвятішим синодом" завідує петляорівський "овер-прокурор" проф. Іван Огієнко. І чому-ж вона російська?

Правда, коли вона українська, то чому служить русифікаційним цілям російських монархістів? Коли переглянете тайну переписку між петляорівськими міністрами й довідаєтеся, якою ціною дістають вони фунти стерлінги, то тоді все вам буде ясно.

Все те йде під проводом Миколи Миколаєвича, а звідси — скажи враже як пан каже.

Гаєтмар.

ПЕТЛЯОРІВСЬКІ ЗЛОДІЇ ВТІКАЮТЬ З ПАРИЖА ДО БРАЗИЛІЇ.

Про найновіші петляорівські чудасії довідаємося із старокорисних газет, "Українських Вістей" і харківських "Вістей". Петляорівський діяч в Парижі, Храпко й його жінка, "петляорівська дама", чкурнули з Парижа, обшахрувавши довірливих українських мешканців у Франції на 200 тисяч франків.

Храпко провадив своєї справи з петляорівським "консулом" Галіафре, бувшим гетьманським поміщиком. Храпко й Галіафре, представляючи "уряд У.Р.С." торгували паспортами неіснуючої петляорівської держави. Видавали вони паспортні довірливим особам на всі часті світа, побираючи за це по 100 доларів. Дійшло до того, що клієнти Храпко побили його у його власній конторі, а потім повідомили поліцію.

Поліція почала шукати, але замість Храпко знайшла лише листа до него від жінки, що втікла кілька днів скорше за чоловіка, передчуваючи, що злодійська торгівля зближеться до свого льотичного кінця і закінчиться в поліції. Жінка, "петляорівська дама", повідомляє чоловіка, що вона вже сіла на пароплав, втікаючи до Бразилії. В листі сподіється, що "обійдеться все гаразд" і просить "писати до Рю-де-Жейнеїро (столиця в Бразилії), або до пана Барановського, Барановський, це бувший голова Українбанку, що втік з України з народними гршими, а тепер купив за них в Бразилії маєток й живе поміщиком.

Тож бачимо, як злодій втікає до злодій. Барановський, петляорівський кооператор, Храпко, "аблакати" справ петляорівських, Галіафре, "консул" держави петляорівської — "чесна партнерка". Родина

Храпко й Галіафре склали візюнок на гріб Петляора з відповідним написом, сфотографувалися на його похорони, були в кругу діяльності "петляорівського уряду". І тепер за ними шукає паризька поліція, бо обчистили вони українське населення Франції на 200 тисяч франків. А може й на більше, бо не всі хочуть признатися, що їх обдурено.

Разом з Храпком втіла також його секретарка, дочка Галіафре, Тетяна.

Галіафре — колишній поліційний урядник, вислугувався головою при гетьманові Скоропадському, потім був у місті Шульгина, петляорівського дипломата, а тепер сам "дипломат". Храпко, бувший петляорівський адвокат, аде сам з Полтавщини, як і його жінка, яка походить з родини Драгоманових. Цим своїм назвискм вона найбільше воювала, змагаючи клієнтів своєму чоловікові.

Черкські дипломати спиритні. Ті підроблюють комуністичні документи та продають капіталістичним урядам, їхнім посольствам, а от петляорівська дипломатія підробляє паспорти та спекулює на "меншому братові", українському робітничові. З него вона здепрає останній цент за підроблений паспорт, з яким ніколи не заїде.

І є їх, тих "дипломатів" в тому Парижі. Цілі посольства, уряди та ріжні комітети їх там. А ми вже знаємо з "Укр. Голосу", що чим більший комітет, тим більше злодій. Може не вдовзі почнемо, що й цілий петляорівський уряд переманує з Парижа та Хшанова до Бразилії. Тільки-ж... хто йому паспорт підробить?

Мусій.

ЗА ОДНАКОВУ ПРОВИНУ НЕ ОДНАКОВА КАРА.

Головний суддя, Р. М. Меридіт, в Сарній, Онт., засудив у вівторок, 20 вересня, чотириох хуліганів за згвалтування молоді дівчини на довілтийній в'язниці й на ударі негаєм (lashes).

Філіпа О. Робінсона засудив на 25 літ тюрми й на 21 ударі, які засуджений має дістати по сім трома періодами в тягу першого року тюрми.

Артура Арчера засудив на 20 літ тюрми й на 15 ударів, а Роберта Спінка і Фреда Велса по 20 літ тюрми кожного й по 10 ударів.

Справа малася так. В травні ц. р. молода дівчина поїхала вечером з Морисом Тейлором в автомобіль на прогулку. За містом Тейлор сплинув автомобіль і почав поправляти щось коло него. Тоді вище згадані чотири хулігани напали на Тейлора, побили його, а дівчину втягнули з автомобіля й засудували.

Проголошуючи вирок, суддя сказав, що за цей злочин, він може засудити їх на смерть, на досертну в'язницю, на ударі. В минулому за такий злочин люди вешали, але тепер не вешають. Далі зазначив, що воно краще було-б засуди-

ти їх на смерть, але найвища інстанція, можливо, замінить-ла-б ім смертну кару на досертну в'язницю, і в такому разі злочинці уникнуть-б негаєм. Тому суддя засудив їх на доволитню тюрму, що рівняється майже досертному ув'язненню, ще й на нагаї. "Lashes" в канадійських тюрмах, це щось страшного. Оповідають, що цієї тілесної кари визнаї найгірше бояться.

Бачимо, отже, що тяжко й слушно вкварв суддя напасників. І жаліти їх нема по-треби. Хуліганство є всюди й завжди хуліганством. Людина, що нападе на другу людину, насилує дівчину — є злочинцем і заслугою на кару. За такі самі злочини і в Радянському Союзі розстрілюють. Людина, що не шанує гідності другої людини, сама не гідна назви людини.

Але... читаємо ми також по новину з Піктона, Онт., з 16 вересня, що майже за таке-ж саме отидне діло злочинець висмигнувся з дуже легенькою, в порівнянню до злочину, карою. В Піктоні, Онт., ставився перед судом за згвалтування дівчини, що не мала ще 21 року життя, пп Дж. Дж. Мелор. По-

го засуджено на 100 доларів кари і на два роки "suspended sentence" (на два роки тюрми умовно). Це значить, що його посадять на два роки тюрми тільки тоді, коли він ще поповнить якийсь злочин, а тепер його випущено на волю. Суддя взяв під увагу заяву адвоката дівчини, що єгомосьць Мелор згодився заплатити дівчині тисячу доларів.

Та бо ми маємо ще один приклад. Недавно в Ріджайні суд засудив греко-православного єгомосьця, Анастасія Марковича, на дев'ять місяців тюрми за злочин, за який, як сказав сам суддя, належить п'ять літ тюрми. Цього злочину, що про него чорним на білому ніколи не пишеться, православної єгомосьць доконував з хуліганськими у Вексена Парку в Ріджайні, де його й спіймала поліція "на гарячім" 13 липня цього року.

І знову суддя, проголошуючи вирок сказав, що він бере під увагу те, що каже адвокат Марковича, а саме, що від сидіння кари Маркович залишить провінцію Саскчеван, як також те, що кажуть листи епископа з "Шікаго та інших духовних осіб в обороні Марковича.

Ось над чим ми спиняємося. В одному випадку за згвалтування дівчини хуліган дістає тюрму по 25 і 20 літ тюрми та ще й по 21, 15 і 10 ударів, а в другому випадку хуліган за згвалтування дівчини викручується 100 доларами кари та двома роками умовного засудження.

А ще інший хуліган в реверенці лише дев'ять місяців тюрми.

Чому така велика різниця? Тому, що перші хулігани були звичайними смертними людьми, а другі в реверендах? Тому, що перші не мали чим заплатити добрих адвокатів, а другі мали й гроші для адвокатів та ще й епископи за ними обстали? По справедливому за однаковий злочин належить однакова кара, без різниці, чи багат, чи злиднєк, єгомосьць, чи робітник. Злочин є злочиним, згвалтування дівчини є згвалтуванням навіть після того, як злочинець згодився дати своїй жертві тисячу, чи десять тисяч доларів.

Навпаки, коли судиться на удари негаєм звичайного темного хулігана, то що вже говорити про людину обраровану, про людину, що поставлена "на сторожі моралі"? Здоровий розсудок каже, що чим більше аудина свідомо свого злочину, тим тяжче вона повинна його відплатити. Тож коли за згвалтування належить карати негаєм, то той нагай не повинен вибирати хто "пан", а хто "іван".

Не повинен, але ми живемо в клясовому суспільстві, де нагай є тільки для "Івана".

МИХАЙЛО ЛОЗИНСЬКИЙ ВИТІХАВ НА РАДЯНСЬКУ УКРАЇНУ.

Європейські газети доносять, що з Праги вихав до праці на Радянську Україну відомий український діяч і вчений Михайло Лозинський. Він вже давніше вислав обов своїх сил, вихованих в європейських університетах, на Радянську Україну, а тепер і сам з ними поїхав.

Відомий галицький вчений географ, Стефан Рудницький, що також цього року вихав на Радянську Україну, вистив в радянських газетах статтю, в якій закликає радянське суспільство вивчати в інтересі оборони радянської держави географію своєї країни.

Бачимо, що все, що є чесною між українськими вченими, вилізти з Європи на Радянську Україну, а що є злодійкуватого, то втікає до Бразилії, як ось недавно зробив петляорівський Храпко, що втік від паризької поліції, як кажуть, до Бразилії.

Будівельна кампанія розгорнулася в цьому році на Україні так, як ніколи. Головною будице діло злочинець висмигнувся з дуже легенькою, в порівнянню до злочину, карою. В Піктоні, Онт., ставився перед судом за згвалтування дівчини, що не мала ще 21 року життя, пп Дж. Дж. Мелор. По-